

Protokoll fört vid pleniföredragning

Infrastrukturavdelningen
Allmänna byrån, I1

Närvarande

VT - HJ - AH - AR - CW

Frånvarande

TE - AH-J - FK

Justerat

Omedelbart

Ordförande

Lantråd

Veronica Thörnroos

Föredragande

Infrastrukturminister

Christian Wikström

Protokollförare

Avdelningsjurist

Katja Meitz

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 6

Tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om särskilda och tillfälliga åtgärder med anledning av covid-19-utbrottet inom vissa av transportlagstiftningens områden

ÅLR 2020/4137

Beslut

Beslöts att artiklarna 4.1, 5.1 och 5.2 i Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2020/698 inte ska tillämpas på Åland.

Beslöts samtidigt att landskapsregeringens beslut nummer tre, som antecknats i protokoll nummer tre från pleniföredragning den 28.5.2020, upphävs.

Motivering

Åland har lagstiftningsbehörighet i fråga om vägtrafik.

Landskapsregeringen beslutar i ärenden som bereds inom Europeiska unionen.

Enligt kommissionens ståndpunkt får undantag från EU:s tillfälliga undantagsregler på trafiklagstiftningens område endast göras för medlemsstater som helhet. Kommissionen accepterar inte den underrättelse som landskapsregeringen skickade till kommissionen som en följd av landskapsregeringens beslut den 28 maj 2020.

För att möjliggöra för att landskapet att ändå kunna fatta ett eget beslut för Åland, har överenskommit med kommunikationsministeriet att Finland ska göra en ny underrättelse till kommissionen som också omfattar Åland. Det innebär dock att Åland måste göra samma undantag som Finland.

Finland har valt att undanta art. 4.1 om besiktning av färdskrivare, art. 5.1 om periodisk besiktning av bilar och art. 5.2 om förlängning av giltigheten på trafiksäkerhetsintyg. Däremot har Finland valt att inte undanta de tillfälliga reglerna om förlängning av körkorts giltighet.

Finland har dessutom valt att inte göra undantag från art. 4.2 om tidsfrister för utfärdande av förarkort kopplat till färdskrivare och art. 4.3 om tidsfrister för utfärdande av ersättningskort för sådana kort.

Landskapsregeringen gör bedömningen att de artiklar som Finland har valt att göra undantag från, är lämpliga att göra undantag för också för Åland.

De tillfälliga undantagsreglerna för körkort innebär att alla körkort som upphörde eller upphör att gälla mellan den 1 februari 2020 och 31 augusti 2020 ska anses förlängda med sju månader från det datum körkortet annars hade löpt ut. För Ålands del har de rekommendationer om att människor som är 70 år eller äldre ska leva i karantänliknande förhållanden inneburit svårigheter vid förnyande av körkort, eftersom det har krävt läkarbesök. För närvarande medger den epidemiologiska situationen att läkarbesök för intyg genomförs även av äldre. Med hänsyn till att det epidemiologiska läget snabbt kan förändras och göra läkarbesök riskfyllda igen, och till att EU inte medger någon mindre ingripande typ av undantagsregler än de som anges i förordningen, bedömer landskapsregeringen att det lämpligaste för Åland är att förordningens undantag vad gäller körkorts giltighet ska gälla.

Däremot bedömer landskapsregeringen att Åland, i likhet med Finland, inte bör tillämpa de föreslagna undantagsreglerna vad gäller bilbesiktningar och besiktningar av färdskrivare. Undantagen innebär att besiktningar som skulle ha skett mellan 1 mars 2020 och 31 augusti 2020 får genomföras upp till sex månader senare. Verksamheten med besiktningar fungerar väl på Åland och bedöms kunna göra det även framöver.

Eftersom det i praktiken inte har någon negativ inverkan för Åland att undantagen från tidsfrister för utfärdande av förarkort kopplat till färdskrivare (art. 4.2) och utfärdande av ersättningskort för sådana kort (art. 4.3) ska tillämpas, beslutar landskapsregeringen att undantag från dem inte ska göras på Åland.

Eftersom Ålands beslut ska ingå i Finlands underrättelse till kommissionen, ska kommunikationsministeriet underrättas om detta beslut.

Till följd av att landskapsregeringen fattar detta nya beslut om undantag från förordningen, ska landskapsregeringens beslut nummer tre, som antecknats i protokoll nummer tre från pleniföredragning den 28.5.2020, upphävas.

Bakgrund

Den 29 april 2020 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till förordning som syftade till att skapa enhetlighet bland de nödvändiga och tillfälliga åtgärder som behövs inom regelverk på transportområdet till följd av covid-19-utbrottet. I förslaget konstaterar kommissionen att covid-19-utbrottet och den därmed förknippade folkhälsokrisen utgör en utmaning utan motstycke för medlemsstaterna och lägger en tung börda på nationella myndigheter, unionsmedborgare och ekonomiska aktörer, särskilt transportföretag. Enligt kommissionens kan det hända att transportföretag och andra berörda personer inte kan fullgöra nödvändiga formaliteter eller förfaranden som krävs för att följa vissa bestämmelser i

unionsrätten som rör förnyelse eller förlängning av certifikat, intyg, bevis, körkort och tillstånd eller för att fullgöra andra åtgärder som är nödvändiga för att upprätthålla deras giltighet. Förslaget gick ut på att förlänga giltighetstider på körkort, intyg och certifikat och att förlänga tidsfristen för exempelvis bilbesiktningar.

Förslaget har behandlats i ett skriftligt snabbförfarande inom EU. Efter ett förenklat remissförfarande förde kommissionen in möjligheter för medlemsstater att välja att vissa av undantagsreglerna inte skulle tillämpas i den medlemsstaten. Det hade framförts synpunkter på att vissa medlemsstater inte har drabbats av, och sannolikt inte kommer att drabbas av, svårigheter som gjort det praktiskt omöjligt att exempelvis förnya körkort eller genomföra bilbesiktningar. Förordningen innehåller därför möjlighet för medlemsstater att välja att de tillfälliga undantagsbestämmelserna om körkort, besiktning av färdskrivare, bilbesiktningar, gemenskapstillstånd och vissa förarbevis m.m. för lokförare inte ska tillämpas.

Förordningen publicerades i Europeiska unionens officiella tidning den 27 maj 2020. Den heter Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2020/698 av den 25 maj 2020 om särskilda och tillfälliga åtgärder med anledning av covid-19-utbrottet avseende förnyelse av eller förlängning av giltigheten för vissa certifikat, intyg, bevis, körkort och tillstånd samt uppskjutande av vissa regelbundna kontroller och regelbundna utbildningar inom vissa av transportlagstiftningens områden.

Om en medlemsstat inte vill att vissa artiklar ska tillämpas i medlemsstaten måste den underrätta kommissionen om detta.

Den 28 maj 2020 beslutade landskapsregeringen att vissa av artiklarna i förordningen inte skulle tillämpas på Åland och att kommissionen skulle underrättas om det (se landskapsregeringens beslut nummer tre, som antecknats i protokoll nummer tre från pleniföredragning den 28.5.2020).

Efter att landskapsregeringen underrättade kommissionen om Ålands beslut, meddelade kommissionen att dess ståndpunkt är att undantagen måste gälla hela medlemsstaten och att det därför inte är möjligt för Åland att fatta ett eget beslut som skiljer sig från Finlands.

Landskapsregeringens beslut skiljde sig från Finlands beslut. För Ålands del hade landskapsregeringen beslutat att förordningens undantag för tidsfrister för utfärdande av förarkort kopplat till färdskrivare (art. 4.2) och utfärdande av ersättningskort för sådana kort (art. 4.3) inte skulle tillämpas på Åland. Finland hade för sin del valt att inte göra undantag från de artiklarna.

Från ett praktiskt perspektiv har detta en mycket liten betydelse för Åland.

Det har förts diskussioner mellan Finland och kommissionen i frågan men kommissionen har inte ändrat sin ståndpunkt.

Sista dag att underrätta kommissionen om undantag är den 3 juni 2020.

Landskapsregeringen hade samråd med lagtingets lag- och kulturutskott om ärendet inför beslutet den 28.5.2020 men har på grund av ärendets

snabba hantering inte haft möjlighet att göra det inför detta beslut.
